

Nytorp (i Upplands-Bro)



Torpplatsen idag, sedd norrifrån. Foto författaren 2012.



På 1689 års Aspviks-karta syns tydligt att Nytorp ligger i gränslinjen mellan Aspvik och Ålsta. Då disponerade Nytorp åkermark om ½ tunnland (bokstaven S). Åkern på Ålsta-sidan är numera igenväxt. Den med C markerade åkermarken tillhörde herrgården. Någon äng hade torparen inte men kunde "få skära litet fräken på herrängen".

Torpets namn: Nytorp.

Riksantikvarieämbetets objektnummer: Raä Kungsängen 166:1.

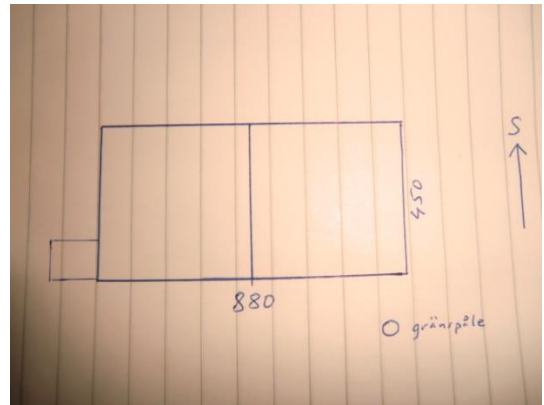
Tidsperiod: 1653-1809. Inlagt under gården 1810.

Hitta hit: Se karta i översikten.

Beskrivning: Idag finns en tydlig stengrund, byggd på hållmark, belägen några meter in på Ålsta-sidan. Inga spår efter jordkällare. Enligt Stockholms-Näs hembygdsförenings medlemsblad köptes timret i Nytorp omkring 1918 av soldaten K.E. Vid i Kungsängen att användas vid påbyggnad av det gamla ängsvaktartorpet.



Torpplatsen idag, taget söderifrån. Foto författaren 2012.



Författarens skiss över torpgrunden, 2012.

Vilka bodde i torpet? Uppgifterna nedan bygger främst på mantalslängderna men har kompletterats med andra källor. Normalt anges endast den person som stod för torpet. I verkligheten bodde här torparens hela familj, kanske någon släkting och ofta någon inhyses person och ibland ytterligare en familj.

| År | Kända invånare |
|-----------|--|
| 1653-80 | Torparen Erik Mattsson. 1665 anges han vara fiskare. Från 1666 nämns endast änkan hustru Maria, fattig. |
| 1681-90 | Okänt. Torpet bör ha varit bebott då kartan upprättades 1689. |
| 1691 | Johan Mattsson. |
| 1692-93 | Okänt. |
| 1694-97 | Antagligen öde. |
| 1698-1707 | Torparen Anders Mattsson. |
| 1708-10 | Torparen Anders Persson. 1710 dog hustrun, två barn och svärföräldrarna i pesten. |
| 1711-21 | Torparen Johan/Jan Mattsson med hustru Margareta Larsdotter. |
| 1722 | Sven Jonsson, utfattig. |
| 1723-28 | Erik Svensson (son till föregående), ogift. |
| 1729-30 | Carl Svensson (bor i Bro socken). Brukas av modern hustru Carin, gammal och utfattig. |
| 1730-49 | Mats Larsson. Pliktade 1745 för uteblivande vid vägröjning samt för uteblivande på kronostämman. |
| 1750-54 | Mårten Mårtensson. |
| 1755-65 | Anders Ersson. Dog 1765. |
| 1766-69 | Isak Bengtsson. 1766 även Anders Erssons änka. |
| 1770-78 | Torparen Erik Jansson. Utsågs 1778 till sexman för Aspviks rote. När hustrun Catrina Ersdotter dog 1778 fanns i boet bl a 1 kärra, 1 kälke, 1 sto, 1 ko, 1 kviga, 2 kalvar, 4 får och 2 grisar. |
| 1779 | Avskedade ryttaren Asp. |
| 1780-83 | Erik Jansson. |
| 1784-85 | Jacob Andersson? |
| 1786 | Avskedade ryttaren Jan Hagstedt. |
| 1787-91 | Olof Olsson. |
| 1791-1800 | Anders Malmberg. Hustru Anna Ingmansdotter. När hustrun dör 1800 flyttar familjen till Ryd. Även svärfadern Ingemar Olsson med hustru Stina Jansdotter (åtm 1794-99). |
| 1799-1802 | Torparen Olof Carlsson, född 1770 i Kyrkbyn (föräldrar var bonden Carl Ersson och Stina Olsdotter). Hustru Brita Stina Ersdotter. Olof dog 1802 i lungsot, endast 31 år. I boet fanns då bl a 1 kärra, 1 släde, 1 sto, 1 ko, 1 kalv, 3 får och 3 grisar. |
| 1802-09 | Carl Ersson (far till ovanstående). Verkar som att han gifte sig 1803 med sonens änka. Carl dog här 1805 i fattigdom, 66 år. |

Ulf Björkdahls släkt- och hembygdsforskning. Upprättad 2013-11-08, reviderad 2013-12-20.

Källor: Se översikten.